

Devlet Memurlarının yapması gereken hizmetin, Kamu İhale Kanununa göre ihale edilebilecek bir “hizmet” olarak değerlendirilmesinin mümkün olmadığı

Anılan işe ilişkin dosya ve belgelerin incelenmesinden, işgal harcı tahsil edilecek alanlarda, araçların düzenli, temiz ve güvenli olarak parklanmalarını sağlamak ve parklanan araçlardan belediye adına park ücretinin (işgal harcı) tahsilini sağlamak üzere, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunun 22/d maddesi uyarınca hizmet alımının yapıldığı, bu iş için sözleşme bedeli 7.080.000.000 TL (KDV hariç) olan üç ayrı sözleşme imzalandığı ve Belediye Bütçesinin 340 harcama tertibinden de bu işin bedelinin ödendiği anlaşılmaktadır.

Karar Veren Mahkeme: Sayıştay Temyiz Kurulu

Karar Tarihi: 02.10.2007

Karar Sayısı : 29538

Olay Özeti Karar ve Sonuç :

85 no'lu ilâmın 3'üncü maddesinde, ...Belediyenin uhdesinde bulunan ve il trafik komisyonunca araçların park etmesi için karar alınan cadde ve/veya sokak yol kenarı otoparklarında park eden araçlardan belediye adına parklanma ücretinin tahsilinin ihale edilmesi nedeniyle .- liranın tazminine karar verilmiştir.

Dilekçiler dilekçelerinde, İl Trafik Komisyonunca alınan karar gereği araçların, kararı alınan cadde ve sokak yol kenarlarındaki otopark alanlarında park etmesi karşılığında park ücretinin tahsilinin 4734 sayılı Yasanın 22'nci maddesi (d) bendi kapsamında hizmet alımı yapılmasının Belediyenin yeterli personelinin olmaması nedeniyle yapıldığını, işe ait dosya incelendiğinde öncelikli amacın araçların düzenli, temiz ve güvenli park ettirilmesinin sağlanması olduğunun görüleceğini, yapılan işin Belediyemizin yapması gereken bir hizmet olduğundan hizmet alımı şeklinde değerlendirildiğini, kaldı ki 4734 sayılı Yasanın 22'nci maddesi kapsamında yapılan alımların ihale olmayıp, yasa kapsamındaki kurumların ihtiyaçlarının maddede yer verilen şartlar ile alımı olduğunu, araçların trafik kargaşasına mahal vermeden park yerlerine park ettirilmesi belediye adına bir ihtiyaç olduğundan ve işçilik oranı fazla olduğundan en yakın tanım olan hizmet alımı kapsamında değerlendirilerek alımın yapıldığını, yapılan hizmet alımıyla araç parkı kargaşası önleniği gibi, bu yolla eleman yetersizliği sonucunda tahsil imkânı bulamadıkları bir gelirin elde edildiğini, işgal harcı tahsilatlarının, hizmet alımı yüklenicisine yaptırılmasının 2464 sayılı Yasanın 57'nci maddesinde yer verilen "...belediyelerin yetkili kılacakları memur veya kişilerce makbuz karşılığında tahsil edilir hükmüne göre yapıldığını, kaldı ki her türlü durumda işgal harcı tahsilatlarını devamlı cadde üzerinde bulunarak yapacak yeterli elamanın da bulunmadığını, söz konusu işlemin diğer belediyelerde de aynen uygulandığını, yapılan hizmet sözleşmesinin yalnızca düzenli park ettirmeyi içermesinin az

da olsa bir gelir kaybına neden olacağını ve hem de hizmeti sunan ile vatandaşlar arasında parasal niteliği olan yolsuzluk ve suiistimallere mahal verebileceğini ve bu nedenlerle tazmin hükmünün kaldırılmasını talep etmişlerdir.

1580 sayılı Belediye Kanununun 111'inci maddesinde "Belediyelerde mültezimlik usulü mülgadır. Her nevi belediye vergi, resim ve harçları vesaiti tahsiliye marifetiyle idare ve cibiliyet olunacağı, 100'üncü maddesinde ise belediyenin emvalini idare ile varidat ve matlubatını takip ve tahsile Belediye Başkanının salahiyyetli olduğu öngörülmüştür.

Belediye Bütçe ve Muhasebe Tüzüğü'nün 33'üncü maddesinde "Belediyeye ait vergi, resim, harç ve benzeri gelirler kanuna dayanmadıkça ve yasal yetkisi bulunan memurlar tarafından tarh ve tahakkuk ettirilmedikçe tahsil olunamaz. Bunun aksine emir verenler, tahakkuk belgeleri ve tarife düzenleyenler ve tahsilat yapanlarla yasada, bütçe kararnamesinde yazılı hususlar dışında ödeme yapanlara ve belediye parasını kullananlara Devlet Memurları hakkındaki ceza hükümlerinin uygulanacağı,

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 57'inci maddesinde işgal harcının belediyelerin yetkili kılacakları memur veya kişilerce makbuz karşılığında tahsil edileceği, düzenlemesi mevcuttur.

Yukarıya alınan mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere belediyeye ait vergi resim ve harçların belediye görevlileri tarafından tahsili esastır. Bu kuralın tek istinası Belediye Gelirleri Kanunun yukarıya alınan işgal harcının

“belediyelerin yetkili kılacakları memur veya kişilerce” makbuz karşılığı tahsil edileceği hükmüdür. Madde metnindeki “kişiler” ibaresinden kast edilen belediyelerde çalışan geçici ve sürekli işçilerle belediyelerce görevlendirilen diğer kişilerdir. Dolayısıyla, işgal harcı tahsilâtının, Kamu İhale Kanununa göre ihale edilebilecek bir “hizmet” olarak değerlendirilmesi mümkün değildir.

Anılan işe ilişkin dosya ve belgelerin incelenmesinden, işgal harcı tahsil edilecek alanlarda, araçların düzenli, temiz ve güvenli olarak parklanmalarını sağlamak ve parklanan araçlardan belediye adına park ücretinin (işgal harcı) tahsilini sağlamak üzere, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunun 22/d maddesi uyarınca hizmet alımının yapıldığı, bu iş için sözleşme bedeli 7.080.000.000 TL (KDV hariç) olan üç ayrı sözleşme imzalandığı ve Belediye Bütçesinin 340 harcama tertibinden de bu işin bedelinin ödendiği anlaşılmaktadır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunun 2’nci maddesinde bu kanunun kapsamının; “...idarelerin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin ihaleleri olduğu şeklinde düzenlenmiştir. Dolayısıyla, kamu idareleri bu kanuna göre sadece mal ve hizmet alımları ile yapım işlerini ihale edebilirler. Aynı Kanunun 3’üncü maddesinde de, bu kanun açısından hizmetin tanımı yapılmıştır. Bu tanımlamaya göre, işgal harcının ihale suretiyle tahsilinin hizmet tanımı içerisinde değerlendirilmesi mümkün değildir. Bu itibarla işgal harcı tahsilini Kamu İhale Kanunu kapsamında ihale edilebilecek bir hizmet olarak düşünülmesi mümkün değildir.